

Wereldwijd

Bangui: dagelijks leven bij de gratie van God

Dankzij ondersteuning van de Stichting Evangelische Toerusting Afrika en Azië (EvTA) reisden Benno en Berdine van den Toren in maart dit jaar naar Bangui, de hoofdstad van de Centraal-Afrikaanse Republiek, om een aantal weken les te geven op de Faculté de Théologie Evangelique de Bangui (FATEB). Juist in die periode vond er een staatsgreep plaats. Maar te midden van al het geweld leerden Benno en Berdine op een totaal nieuwe manier met pijn, verlies en onrecht om te gaan.

TEKST BERDINE VAN DEN TOREN

Als gezin hebben wij acht jaar lang in de gemeenschap van de FATEB en de daaraan verbonden bijbelschool voor vrouwen gewoond en gewerkt. Wij ervaren het als een groot voorrecht dat we bijvoorbeeld door de weken lesgeven in maart doorgaand betrokken blijven bij deze gemeenschap. Elke keer als we op de FATEB aankomen, voelt het weer een beetje thuis. Het is een zegen om te zien hoe de school zich ontwikkelt en trouw is in het opleiden van leiders voor de kerken in Franssprekend Afrika.

Emmers

Al sinds ons eerste verblijf in de Centraal-Afrikaanse Republiek leeft de bevolking er met politieke en militaire onrust. Tijdens ons laatste verblijf maakten we opnieuw een staatsgreep mee. Zaterdagavond 23 maart hoorden we dat de rebellen aangekomen waren in de buitenwijken van de stad, op zondagmorgen namen ze de stad in en verjaagden de regering. Sindsdien lijdt het land onder zinloos geweld, plunderingen en verkrachtingen. Geweld dat een religieuze vorm heeft aangenomen, van moslims tegen christenen. Vele mensen zijn vermoord, tienduizenden zijn op de vlucht geslagen. En het geweld duurt nog altijd voort.

Opnieuw kunnen wij nu verhalen van geweld en verwoesting. Toen de gevechten dichterbij kwamen, konden we

de kogels over de campus horen fluiten. Na de gevechten werd de school naast onze campus door een meute geplunderd. In de lach van de plunderaars zat een bijna onmenselijke gekte. En dan die nog ongebroken stemmen van de jongetjes die deel uitmaakten van de meute... Ze zetten de directeur van een christelijke organisatie tegen de muur, schoten op hem, maar misten... Jongens met wapens, die spelen met macht!

Toen de rebellen dichterbij de stad kwamen, sneden ze de elektriciteit af, met als gevolg dat ook de watertoevoer afgesloten werd. Leven zonder water, in de vochtige hitte van het einde van het droge seizoen, is niet gemakkelijk. We zagen dan ook al snel vrouwen met emmers, op zoek naar water. Eén van de plekken waar water te halen was, was de watertoren op de FATEB-campus. Een lange rij van vrouwen en meisjes, met emmers en bakken in alle mogelijke kleuren, vormde zich bij de kraan. En ook al klonk er nog steeds geweervuur, het was hier een vrolijke boel. In ons huis konden we het lachen, plagen en zingen horen. Omdat wij gasten waren op de campus, waren de docenten en studenten bezorgd om ons welzijn. Een student bracht ons cake. Een ander bracht fruit. Weer anderen kwamen water brengen. Aan het einde van de dag hadden we zo veel water in huis dat we niet anders konden dan het water dat de studenten

brachten te weigeren en hun te vragen het naar de families met baby's, die het veel harder nodig hadden, te brengen.

Daar waar het leven kwetsbaar is, waar angst realiteit is, daar klinken ook lied en lach

Dit zijn de verhalen die we willen vertellen. Te midden van pijn, verdriet, angst, geweld en onrecht ontmoetten we leven en vreugde. We ontmoetten broeders en zusters die, ook al is de dagelijkse realiteit keihard, leven met een diepte en volharding die we nergens anders hebben ervaren. En zij ontvingen ons als gast, met gulheid en grote gastvrijheid. Ze maakten ons deel van

Stichting Evangelische Toerusting Afrika en Azië (EvTA)

De EvTA verzorgt kortlopende lesopdrachten aan onderwijsinstellingen in Afrika en Azië, waaronder de Faculté de Théologie Évangélique de Bangui in de Centraal-Afrikaanse Republiek. Dit gebeurt door predikanten en theologen, met name uit de Nederlands Gereformeerde Kerken.

hun gemeenschap, met een gedeelde kwetsbaarheid en een gedeelde hoop. We hebben samen gehuild, gebeden, gezongen en gelachen. Samen leefden we, zoals zij dat dagelijks doen, bij de genade en gratie van God.

Voetballen

Een paar dagen na de eerste gevechten zag ik wat jongens voetbal spelen op het veld van de campus. Eén van de jongens had een geamputeerd been. Normaal liep hij met een prothese, maar als hij snel moest zijn, deed hij zijn prothese af, pakte zijn oude kruk en rende weg. Als hij de bal wilde schoppen, deed hij dat met zijn kruk. En als hij scoorde, schalde zijn lach over het veld.

Ik kan dit beeld niet vergeten. Deze jongen zal altijd moeten leven met zijn handicap. Maar hij leeft met zo'n doorzettingsvermogen en zo'n creativiteit dat hij niet bepaald wordt door zijn handicap. Hij is geen slachtoffer, maar bereikt op zijn eigen manier het doel dat hij zich gesteld heeft, zodat hij kan doen wat hij echt graag doet: voetballen!

Zijn oplossing, de kruk, is in onze ogen misschien niet de beste. Maar het is zijn oplossing, het brengt hem waar hij zijn wil. Dat is het andere verhaal dat wij willen vertellen. Er zijn inderdaad veel problemen in Afrika, die vallen niet te ontkennen, maar er is ook veel leven. En dat leven is de basis van een doorzettingsvermogen en een creativiteit die resulteren in allerlei manieren van omgaan met problemen, die wij als westerlingen vaak maar moeilijk kunnen begrijpen. Daar waar het leven kwetsbaar is, waar angst realiteit is, daar klinken ook lied en lach.

Wij zijn bijzonder dankbaar dat we deel mochten zijn van zo'n gemeenschap, waar we samen leerden te leven met pijn, verlies en zelfs met onrecht, op een totaal nieuwe manier.

Ook u

Wat betekent dit voor de relaties in de wereldwijde zendingsgemeenschap? Eén van de moeilijkste momenten tijdens ons verblijf was het moment dat er sprake van was dat het Franse leger ons zou evacueren. Waarom zouden wij geëvacueerd worden, terwijl onze Afrikaanse broeders en zusters niet die mogelijkheid hadden? Betekent het feit dat wij geboren zijn in een 'veilig' westers land dat God ons alleen zal roepen

Eén van de plekken waar tijdens de staatsgreep nog water te halen was, was de watertoren op de FATEB-campus. (foto Berdine van den Toren)

om daar te gaan waar onze fysieke veiligheid enigszins gegarandeerd kan worden?

Toen de eerste zendelingen de Centraal-Afrikaanse regio introkken, ongeveer 100 jaar geleden, kwamen ze in een dicht regenwoud, waar malaria de grootste bedreiging was. Veel zendelingen stierven. De nog levende zendelingen vroegen hun zendingsorganisatie in Amerika geen toestemming om terug te mogen komen of om te mogen verhuizen naar een veiliger gebied. Ze stuurden een brief met de vraag: 'Zoveel van onze zendelingen sterven, stuur ons alstublieft meer mensen...' Zending verandert. In de meeste plaatsen in de wereld is de taak van zending veranderd van 'het brengen van het Evangelie' in een participatie in zending van de wereldwijde, christelijke gemeenschap. Maar betekent dat ook dat de urgentie van de zendingsroeping verandert? Moeten wij kiezen voor veiligheid, terwijl veel van onze broeders en zusters in deze wereld leven in onveiligheid en het slachtoffer zijn van onrecht? Wat betekent het dat we belijden deel te zijn van dezelfde gemeenschap, de gemeenschap – het lichaam – van onze Heer? En wat betekent het dat onze Heer bereid was zijn leven te geven voor ons en dat Hij ons ook uitzendt met de opdracht: 'Zoals de Vader mij gezonden heeft zend ik ook u?' Antwoorden op deze vragen zijn niet gemakkelijk en waarschijnlijk ook niet

eenduidig. Voor ons was het goed om juist in deze moeilijke tijd in Bangui te zijn, om deel uit te maken van deze gemeenschap, juist in lijden en pijn, en om daarbij samen voor Gods aangezicht te leven en elkaar te bemoedigen.

Eén van de opmerkingen die we regelmatig horen tijdens onze bezoeken aan de FATEB is dat men de relatie met EvTA zo op prijs stelt, vanwege de lange duur van deze relatie, vanwege de trouw en toewijding door de jaren en ook door moeilijke periodes heen. Vanwege onveiligheid en problemen in het land is het niet altijd mogelijk geweest de gestelde doelen te bereiken. Bezoeken en lessen die gepland waren, hebben niet altijd kunnen plaatsvinden. Maar ondanks dat is de relatie in stand gebleven en heeft EvTA gezocht naar nieuwe mogelijkheden om de school te steunen en te helpen. Dat is belangrijk. Dat is trouw. Dat bemoedigt. Dat brengt ons samen als broeders en zusters, ondanks de geografische afstand, samen één in de Heer!

Berdine van den Toren woont in Oxford en werkt voor de Church Mission Society, waar ze verantwoordelijk is voor de opleiding van zendingswerkers.

MISSIONAIR
Steunpunt
Nederlands Gereformeerde Kerken